

**КЫРГЫЗ ССР
ИЛИМДЕР
АКАДЕМИЯСЫНЫН
УСТАВЫ**

**УСТАВ
АКАДЕМИИ НАУК
КИРГИЗСКОЙ ССР**

КЫРГЫЗ ССР
ИЛИМ ДЕР
АКАДЕМИЯСЫНЫН
УСТАВЫ

СБО

Кыргызстан КП БКнын жана Кыргыз ССР
Министрлер Советинин 1969-ж. 29-майда-
гы № 303 токтому менен жактырылган.

Өзгөртүүлөр менен толуктоолор Кыргыз
ССР ИАнын 1987 ж. 28 апрелдеги. Жал-
пы чогулушунда кабыл алынды.

1. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1. Кыргыз Советтик Социалисттик Респуб-
ликасынын илимдер академиясы өзүнүн мү-
чөлөрү катары республиканын эң көрүнүктүү
окумуштууларын — Кыргыз ССРинин СССР
граждандарын бириктирген жогорку илимий
мекемеси болуп саналат.

Кыргыз ССР илимдер академиясы түздөн
түз Кыргыз ССР Министрлер Советине баш
нет. Кыргыз ССР илимдер академиясынын
ишине СССР илимдер академиясынын Прези-
диуму илимий жетекчилик кылат.

2. Кыргыз ССР илимдер академиясынын
максаты: табигый, техникалык жана коомдук
илимдердин негизги багыттары боюнча изил-
дөөлөрдү өнүктүрүү;

илимий-техникалык жана социалдык про-
гресстин эң маанилүү маселелери боюнча
келечектүү изилдөөлөрдү жүргүзүү;

Кыргыз ССРинин өндүргүч күчтөрүнүн ийгиликтүү өнүгүшүнө көмөк берүүчү илимий маселелерди чечүү;

илимий-техникалык жана социалдык прогресстин жаңы мүмкүнчүлүктөрүн айкындап, эл чарбасында аларды пайдалануу үчүн сунуштарды даярдоо.

Кыргыз ССР илимдер академиясы өзүнүн илимий изилдөөлөрү жана бүткүл иш-аракети менен СССРде коммунисттик коомду курууга активдүү катышат жана бүткүл дүйнөдө тынчтыкты бекемдөө ишине жардам берет.

3. Кыргыз ССР илимдер академиясы табигый жана коомдук илимдердин эң маанилүү проблемалары боюнча Академиянын илимий мекемелери, Кыргыз Советтик Социалисттик Республикасынын жогорку окуу жайлары жүргүзгөн изилдөөлөргө жалпы илимий жетекчилик кылат; илим-изилдөөлөрдүн СССР илимдер академиясы белгилөөчү негизги багыттарына ылайык табигый жана коомдук илимдер тармагында илим-изилдөө иштеринин тематикасын аныктап, Кыргыз ССРинде аларды координациялайт.

4. Өзүнүн милдеттерин аткаруу үчүн Кыргыз ССР илимдер академиясы:

а) табигый, техникалык жана коомдук илимдер тармагындагы илимий изилдөөлөрдүн негизги багыттарына жана СССРдин, Кыргыз ССРинин экономикалык жана социалдык өнүгүшүнүн мамлекеттик пландарына ылайык өзүнүн мекемелеринде негизги илимий проблемаларды иштеп чыгат;

б) СССРде коммунисттик курулуштун практикасында илимий, илимий-техникалык жана маданий жетишкендиктердин натыйжалуу пайдаланылышына көмөктөшөт;

в) Кыргыз ССР ИАнын илим-изилдөө иштеринин пландарынын долбоорлорун белгиленген тартипте иштеп чыгып, жогорку органдарга берет;

г) республикада табигый жана коомдук илимдер тармагында илим-изилдөөлөрдүн өнүгүшүнө контролдук кылат;

д) СССР илимдер академиясы менен макулдашуу боюнча Кыргыз ССР илимдер академиясынын илим-изилдөө мекемелеринин ишинин багытын аныктайт;

е) табигый жана коомдук илимдер тармагында эң маанилүү проблемалар, ошондой эле региондук проблемалар боюнча илимий советтерди уюштурат;

ж) илимий кадрларды даярдайт жана илимий кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу боюнча иш жүргүзөт;

з) илимий экспертиза жана консультация өткөрүү боюнча жетекчи органдардын тапшырмаларын аткарат;

и) Академиянын илимий мекемелеринин жана мүчөлөрүнүн, ошондой эле эмгектерин Академияга берүүчү башка окумуштуулардын илимий изилдөөлөрүнүн жыйынтыктарын жарыялайт;

к) илимдин жетишкендиктерин пропагандалоого жана илимий билимдерди таркатууга көмөктөшөт;

5. Кыргыз ССР илимдер академиясы жана анын мекемелери өз ишин СССРдин жана Кыргыз ССРинин экономикалык жана социалдык өнүгүшүнүн мамлекеттик пландарына жана СССР ИА аныктоочу табигый жана коомдук илимдер тармагындагы негизги илимий багыттарга ылайык Академия иштеп чыгуучу жана Кыргыз ССР ИАнын Президиуму бекитүүчү план боюнча жүргүзөт.

6. Кыргыз ССР илимдер академиясынын составында илимдин тийиштүү тармактары жана багыттары боюнча Академиянын мүчөлөрүн бириктирген бөлүмдөр бар:

Физика-техникалык жана математикалык илимдер бөлүмү;

Химия-технологиялык жана биологиялык илимдер бөлүмү;

Коомдук илимдер бөлүмү.

7. Илимдер академиясынын илим-изилдөө институттары, бөлүмдөрү, лабораториялары, станциялары, китепканалары, Ботаника багы, эксперименттик базалары, полигондору, илим-изилдөө экспедициялары жана башка илимий, ошондой эле илимий-көмөкчү мекеме, ишкана жана уюмдары бар.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын алдында белгиленген тартипте уюштурулуучу проблемалык илимий советтер, илимий коомдор же бүткүл союздук коомдордун бөлүмдөрү бар.

8. Кыргыз ССР илимдер академиясы республикадагы табигый жана коомдук илимдердин проблемаларын, ошондой эле илим-изилдөө иштерин координациялоо маселелерин талкуулоо үчүн илимий сессия, съезд, конференция жана кеңешмелерди чакырат.

9. Кыргыз ССР илимдер академиясы республиканын жана СССРдин илим-изилдөө мекемелери, министерство, ведомство, мамлекеттик комитеттер, ишкана, илимий жана или-

мий-техникалык коомдор менен илимий байланыш түзөт.

Кыргыз ССР илимдер академиясы СССР илимдер академиясынын илим-изилдөө институттары жана союздук республикалардын илимдер академиялары менен тыгыз байланышта иштейт, ошондой эле социалисттик өлкөлөрдүн илимий мекемелери менен байланыш түзөт жана өнүктүрөт, эл аралык илимий конгресстерге, конференцияларга, симпозиумдарга катышат.

Кыргыз ССР илимдер академиясы ири илимий эмгек, илимий ачылыш жана ойлоп чыгаруулар үчүн көрүнүктүү илимпоздордун ысмындагы сыйлыктарды белгилейт жана ыйгарат.

10. Кыргыз ССР илимдер академиясы укуктуу жактын укугуна ээ. Илимдер академиясынын сметасы Кыргыз ССРинин мамлекеттик бюджетине киргизилет.

II. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН СОСТАВЫ

11. Кыргыз ССР илимдер академиясынын составына Кыргыз ССР ИАнын ардактуу ака-

демиктери, анык мүчөлөрү (академиктери) жана корреспондент-мүчөлөрү кирет.

12. Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлүгүнө илимди илимий мааниси зор эмгектер менен байыткан окумуштуулар шайланат.

13. Кыргыз ССР илимдер академиясынын корреспондент-мүчөлүгүнө ири илимий эмгектер менен илимди байыткан окумуштуулар шайланат.

14. Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлүгүнүн жана корреспондент-мүчөлүгүнүн жалпы санын Кыргыз ССР илимдер академиясынын СССР илимдер академиясы менен макулдашылган сунушу боюнча Кыргыз ССР Министрлер Совети аныктайт.

III. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН АНЫК МҮЧӨЛӨРҮН ЖАНА КОРРЕСПОНДЕНТ-МҮЧӨЛӨРҮН ШАЙЛОО ТАРТИБИ

15. Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрүн шайлоо үч жылда бир жолдон кем эмес өткөрүлүп, болгон вакансиялардын чегинде же Кыргыз ССР Министрлер Совети жаңы

вакансия ачкан учурда СССР ИАнын Президиуму менен макулдашуу боюнча Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму тарабынан белгиленет. Адистиктер боюнча вакансияларды ачуу СССР ИАнын Президиуму менен макулдашылат.

Шайлоо өткөрүү убагын Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму белгилейт.

16. Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрүн жана корреспондент-мүчөлөрүн шайлоо өткөрүлөөрү жөнүндө Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиумунун билдирүүсү шайлоо өткөрүлөөрдөн кеминде эки ай мурун республикалык басма сөздө жарыяланат.

17. Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрүнө жана корреспондент-мүчөлөрүнө, илимий мекемелерге жана жогорку окуу жайларына, мамлекеттик жана коомдук уюмдарга жарыяда көрсөтүлгөн адистиктер боюнча Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлүгүнө жана корреспондент-мүчөлүгүнө кандидаттарды көрсөтүү укугу берилет. Кандидаттарды илимий мекемелер, жогорку окуу жайлар, мамлекеттик жана коомдук уюмдар көрсөткөн учурда бул иш окумуштуулардын жана илимий-техникалык со-

веттердин, коллегия же президиумдардын чогулушунда жашыруун добуш берүү жолу менен добуштардын жөнөкөй артыкчылыгы боюнча жүргүзүлөт.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлүгүнө жана корреспондент-мүчөлүгүнө кандидаттардын ысымдары тийиштүү мотивировкалары менен бирге жарыя чыккан күндөн тартып бир айдын ичинде Кыргыз ССР илимдер академиясына кат жүзүндө билдирилет.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлүгүнө жана корреспондент-мүчөлүгүнө көрсөтүлгөн жана катталган кандидаттардын ысымдары шайлоо болоордон кеминде бир ай мурун республикалык басма сөздө жарыяланат, шайлоонун жыйынтыктары басма сөздө жарыяланат.

18. Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү жана корреспондент-мүчөлөрү Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушунда анын тийиштүү бөлүмүнүн Жалпы чогулушунда шайланган кандидаттардын ичинен шайланат.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлүгүнө жана Кыргыз ССР илимдер академиясынын корреспондент-мүчөлүгүнө көрсөтүлгөн кандидаттарды талкуулоодо СССР

илимдер академиясынын бөлүмдөрүнүн Бюро-лорунун рекомендациялары эске алынат.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлүгүнө жана корреспондент-мүчөлүгүнө шайлоо үчүн көрсөтүлгөн кандидатуралар Кыргыз ССР илимдер академиясынын тийиштүү бөлүмүнүн Жалпы чогулушунда талкууланып, жашыруун добуш берүү жолу менен бөлүмдүн Жалпы чогулушуна катышкан анык мүчөлөрдүн жана корреспондент-мүчөлөрдүн добуштарынын жөнөкөй артыкчылыгы боюнча кабыл алынат.

Бөлүмдүн жалпы чогулушунда анык мүчөлүккө кандидаттарды шайлоодо Кыргыз ССР ИАнын ошол бөлүмгө кирген анык мүчөлөрү чечүүчү добуш укугуна ээ болот.

Кыргыз ССР ИАнын корреспондент-мүчөлүгүнө кандидаттарды шайлоодо бөлүмдүн Жалпы чогулушунда чечүүчү добуш укугу Кыргыз ССР ИАнын ошол бөлүмгө кирген анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрүнө таандык.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушунда Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрүн шайлоодо Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрү чечүүчү добуш укугуна ээ, ал эми Кыргыз ССР ИАнын корреспондент-мү-

чөлөрүн шайлоодо чечүүчү добуш укугу Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрүнө жана корреспондент-мүчөлөрүнө таандык.

Кыргыз ССР ИАнын Жалпы чогулушу Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрүн шайлоону өткөрүүгө эгер заседаниеге Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрүнүн жалпы санынын $\frac{2}{3}$ ден кем эмеси катышса, ал эми Кыргыз ССР ИАнын корреспондент-мүчөлөрүн шайлоону өткөрүүгө — эгер заседаниеге Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрүнүн жалпы санынын $\frac{2}{3}$ ден кем эмеси катышса укуктуу.

Анык мүчөлөрдү шайлоодо Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрүнүн жалпы санынын $\frac{2}{3}$ ден кем эмес добушун алган адам шайланган болуп эсептелет.

Корреспондент-мүчөлөрдү шайлоодо Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрүнүн жалпы санынын $\frac{2}{3}$ ден кем эмес добушун алган адам шайланган болуп эсептелет.

Илимдер академиясынын жалпы составына шайлоо өткөрүлгөн учурда чет өлкөдө командировкада жүргөн, республиканын чегинен тышкары жашаган жана Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушуна катышууга мүмкүнчүлүгү болбогон анык мүчө-

лөр менен корреспондент-мүчөлөр, ошондой эле ден соолугунун абалы чогулушка жана добуш берүүгө катышууга мүмкүндүк бербеген Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрү киргизилбейт.

IV. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН АНЫК МҮЧӨЛӨРҮ МЕНЕН КОРРЕСПОНДЕНТ-МҮЧӨЛӨРҮНҮН МИЛДЕТТЕРИ ЖАНА УКУКТАРЫ

19. Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрүнүн башкы милдети — жеке өзү жүргүзгөн илим-изилдөөлөрү, маанилүү илимий проблемаларды коллективдүү иштеп чыгууну уюштуруу жана бул ишке илимий жетекчилик кылуу менен илимди жаңы жетишкендиктер жана ачылыштар менен байытуу.

Анык мүчөлөр жана корреспондент-мүчөлөр Кыргыз ССР илимдер академиясынын тийиштүү бөлүмүнүн жана Президиумунун чечими боюнча өздөрү аткарып жаткан илимий иштерди жүргүзүү үчүн Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму тарабынан зарыл шарттарды түздүрүп алууга укуктуу.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрү илимдин жетишкендиктерин эл чарбасына

киргизүүгө жана маданий курулушта пайдаланууга активдүү көмөк көрсөтүшөт, илимий кадрларды даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу боюнча иш жүргүзөт жана Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиумунун жана тийиштүү бөлүмүнүн тапшырмаларын аткарууга милдеттүү.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү жана корреспондент-мүчөлөрү Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушунун ишине жана тийиштүү бөлүмдүн ишине катышат.

20. Кыргыз ССР илимдер академиясынын ар бир анык мүчөсү жана корреспондент-мүчөсү өзүнүн илимий адистигине жараша Илимдер академиясынын бир бөлүмүнүн мүчөсү болуп саналат.

21. Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү жана корреспондент-мүчөлөрү жыл сайын Илимдер академиясынын тийиштүү бөлүмүнө өздөрүнүн иши жөнүндө отчет беришет.

22. Кыргыз ССР илимдер академиясынын мүчөлөрү Академиянын Президиумунун жана бөлүмдүн Бюросунун кароосуна илимий жана илимий-уюштуруу маселелерин киргизүүгө, ошондой эле Академиянын Президиуму жана

бөлүмдүн Бюросу аркылуу мындай маселе-
лерди Академиянын Жалпы чогулушунун жа-
на бөлүмдүн Жалпы чогулушунун талкуусуна
коюуга укуктуу.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык
мүчөлөрү жана корреспондент-мүчөлөрү Кыр-
гыз ССР ИАнын илимий мекемелеринде или-
мий бөлүм, лаборатория, сектор башчылары-
нын, ошондой эле башкы, жетектөөчү жана
улуу илимий кызматкерлердин ваканттуу кыз-
мат орундарын конкурсуз ээлөөгө укуктуу.

23. Кыргыз ССР илимдер академиясынын
анык мүчөлөрү жана корреспондент-мүчөлөрү
эгер алардын иш-аракети ССР Союзуна зыян
келтирүүгө багытталса, Кыргыз ССР илимдер
академиясынын Жалпы чогулушунун токтому
боюнча наамынан ажыратылышы мүмкүн.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык
мүчөсүн жана корреспондент-мүчөсүн мүчө-
лүктөн чыгарууда добуш берүүнүн шайлоодо-
гудай тартиби колдонулат.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын ака-
демиктери жана корреспондент-мүчөлөрү
СССР граждандыгынан ажыраганда Кыргыз
ССР илимдер академиясынын мүчөлөрүнүн
катарынан чыгат.

V. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН ЖАЛПЫ ЧОГУЛУШУ

24. Кыргыз ССР илимдер академиясынын
анык мүчөлөрүнөн жана корреспондент-мүчө-
лөрүнөн турган Жалпы чогулуш Кыргыз ССР
илимдер академиясынын жогорку органы бо-
луп саналат. Кыргыз ССР илимдер академия-
сынын анык мүчөлөрүнүн жалпы составынын
2/3 бөлүгү катышса Жалпы чогулуш чечим
кабыл алууга укуктуу деп эсептелет.

25. Кыргыз ССР илимдер академиясынын
Жалпы чогулушу республикада табигый жана
коомдук илимдер тармагындагы илим-изил-
дөөлөрдүн багыттарын талкуулайт жана анык-
тайт, Академиянын ишинин уюштуруу масе-
лелерин чечет, жыл сайын Академиянын Пре-
зидиумунун, бөлүмдөрүнүн жана башка меке-
мелеринин, ошондой эле мүчөлөрүнүн отчет-
тук докладдарын угат жана бекитет; илимий
жана илимий-уюштуруу мүнөзүндөгү пробле-
маларды талкуулайт; Кыргыз ССР илимдер
академиясынын анык мүчөлөрү менен коррес-
пондент-мүчөлөрүн жана Илимдер академия-
сынын Президиумун шайлайт; Академиянын
илим-изилдөө мекемелеринин директорлорун
шайлайт.

26. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушунун сессиялары зарылдыкка жараша, бирок жылына экиден кем эмес чакырылат. Илимдер академиясынын жылдык чогулушу жылдын биринчи кварталында чакырылат.

Академиянын кандайдыр бир маселени Жалпы чогулуштун талкуусуна коюуну каалаган ар бир мүчөсү бул тууралуу күн мурунтан Академиянын Президиумуна кат жүзүндө билдирүүгө тийиш.

27. Академиянын Жалпы чогулушунда Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү чечүүчү добуш укугуна ээ. Академиянын корреспондент-мүчөлөрү жана илимий мекемелердин жетекчилери кеңеш берүүчү добуш укугуна ээ.

28. Академиянын Жалпы чогулушу эгер заседаниге Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрүнүн жалпы санынын 3/5 бөлүгү катышса чечим кабыл алууга укуктуу.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушунда маселелер чогулушка катышкан чечүүчү добушу бар адамдардын добушунун жөнөкөй артыкчылыгы боюнча чечилет. Буга ушул Уставга ылайык чечим кабыл алуу

үчүн добуштардын 2/3синен кем эмес артыкчылыгы талап кылынган учурлар кирбейт.

Бардык персоналдык маселелер илимдер академиясынын чогулушунда жашыруун добуш берүү менен чечилет.

VI. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН ПРЕЗИДИУМУ

29. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиумунун составы президент, вице-президенттер, Президиумдун башкы илимий секретары, бөлүмдөрдүн академик-секретарларынан жана Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушу белгилеген сандагы Президиумдун башка мүчөлөрүнөн турат.

Илимдер академиясынын президентин Илимдер академиясынын Жалпы чогулушу анык мүчөлөрүнөн беш жылга шайлайт.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын вице-президенттери, Президиумдун башкы илимий секретары жана Президиумдун башка мүчөлөрү Академиянын Жалпы чогулушу тарабынан анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрүнөн беш жылга шайлайт.

Бөлүмдөрдүн академик-секретарлары Академиянын бөлүмдөрүнүн Жалпы чогулушта-

рында Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрүнөн беш жылга шайланып, Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушу бекитет.

Президент, вице-президенттер, Президиумдун башкы илимий секретары, Президиумдун башка мүчөлөрүн шайлоо, бөлүмдөрдүн академик-секретарларын бекитүү жашыруун добуш берүү жолу менен жүргүзүлүп, теңинен көп добушка ээ болгону шайланат.

Президиумдун бүткүл составы беш жылда бир шайланат.

Ар бир кайра шайлоо алдында Президиум өткөн беш жылдагы иш-аракети жөнүндө Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушуна отчет берет.

Президиумду шайлоодо анын составын системалуу түрдө жаңыланып туруу жана жетекчиликтин уланмалуулук принциби сакталат.

Президент, вице-президенттер, башкы илимий секретардын жана Президиумдун башка мүчөлөрүнүн ортосунда милдеттерди бөлүштүрүүнү Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму жүргүзөт.

30. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму Илимдер академиясынын Жалпы чогулушунун чечимдерин ишке ашырып, Жалпы чогулуш аралыгында Академиянын бүткүл иш-аракетине жетекчилик кылат.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму өзүнүн бүткүл ишмердиги боюнча Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушуна жоопкер. Президиум Жалпы чогулуш аралыгында кабыл алган негизги чечимдери тууралуу Жалпы чогулушка билдирүү жасайт.

Академиянын Жалпы чогулушу Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрүнүн жалпы (тизмдеги, 18-параграфты кара) санынын 2/3 көпчүлүк добушу менен Илимдер академиясынын Президиумунун айрым мүчөлөрүн мөөнөтүнөн мурда бошотуп, Академиянын Президиумун кезектеги шайлоого чейинки мөөнөткө жаңы мүчөлөрдү шайлоого укуктуу.

Президиумдун айрым мүчөлөрүн мөөнөтүнөн мурда бошотуу жөнүндөгү чечимди Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушу жашыруун добуш берүү менен кабыл алат; Президиумдун жаңы мүчөлөрүн шайлоо

Академиянын ушул Уставынын негизинде жүргүзүлөт.

31. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму:

а) Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушунун сессияларын чакырат;

б) Илимдер академиясы өзүнүн милдеттерин аткаруу үчүн зарыл болгон илим-изилдөө жана илимий-көмөкчү мекеме, ишканаларды закондо белгиленген тартипте негиздеп, ал мекеме, ишканалар жөнүндөгү жобону бекитет;

табигый жана коомдук илимдердин маанилүү комплекстүү проблемалары боюнча советтин секцияларын, аймактык проблемалар боюнча илимий советтерди, ошондой эле комитет, комиссияларды уюштурат;

в) илимий съезд, конференция жана кеңеш-мелерди өткөрүп, изилдөө экспедицияларын уюштурат;

г) Илимдер академиясынын басылмаларынын планын бекитип, ал пландын аткарылышын көзөмөлдөйт;

д) Академия менен Кыргыз ССР ИАнын Президиумунун иш-аракети жөнүндө отчетту Илимдер академиясынын Жалпы чогулушунун кароосуна жана бекитүүсүнө коёт;

СССР илимдер академиясы менен макулдашып, Кыргыз ССР илимдер академиясынын илим-изилдөө мекемелеринин иш багыттарын жана адистештирүүнү аныктайт;

союздаш республикалардын академиялары жана СССРдин башка илимий мекемелери менен илимий байланышты ишке ашырат;

белгиленген тартипте Кыргыз ССР илимдер академиясынын эл аралык байланыштарын жүргүзөт;

е) илимий кадр даярдоону жана Академиянын илимий кызматкерлеринин квалификациясын жогорулатууну жетектейт;

ж) эл чарбасы менен маданий курулушта илим-изилдөө иштеринин натыйжаларын колдонууну камсыз кылуу боюнча чара көрөт;

з) Кыргыз ССРинин эл чарбасы менен маданиятын өркүндөтүүдө чоң мааниге ээ болгон илимий эмгектерге сыйлыктарды ыйгарат.

32. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму Илимдер академиясынын системасындагы мекемелердин жетекчилерин (институттардын директорлорунан башка), Кыргыз ССР ИАнын илимий журналдарынын башкы редакторлорун жана редакциялык коллегияларынын составын бекитет.

33. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму Илимдер академиясынын кредитинин башкы тескөөчүсү. Ал Академиянын жылдык сметасын бекитет, өкмөт бөлгөн акчаны илим-изилдөө иштеринин планына жараша бөлүмдөргө жана мекемелерге бөлүштүрүп, ал каражаттын туура чыгымдалышын көзөмөлдөйт.

34. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму Академиянын бардык мекемелери менен жетекчи кызмат адамдарынын Кыргыз ССР илимдер академиясынын Уставын так сакташына контроль жасайт.

35. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиумунун алдында:

- а) Илим-изилдөө иштерин координациялоочу совет;
- б) Илим-изилдөө институттары, башка илимий мекемелер;
- в) Республиканын өндүргүч күчү менен табигый ресурстарын изилдөө боюнча комиссия (Академиянын илимий мекемелеринин укугунда);
- г) Редакциялык-басма совети;
- д) «Илим» басмасы;
- е) Борбордук илимий китепкана;
- ж) Китепкана совети;

з) Архив;

и) Проблемалык илимий совет, комитет, комиссия, илимий коомдор;

к) Терминологиялык комиссия;

л) чарбалык эсептин негизинде иш жүргүзгөн ишкана, уюмдары болот.

36. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиумунун кызмат аппараты болот. Ал Кыргыз ССР ИАнын Президиуму бекиткен жобонун негизинде иш алып барат.

VII. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН БӨЛҮМҮ

37. Кыргыз ССР илимдер академиясынын бөлүмү Илимдер академиясында илимдин бир же бир нече тармагы боюнча илимпоздорду бириктирген негизги илимий-уюштуруу борбору болуп эсептелет.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын бөлүмү республикада илимдин тийиштүү тармагы боюнча ири теориялык изилдөөлөрдүн өнүгүшүнө, бөлүмдүн илимий мекемелериндеги изилдөөлөрдүн абалына, дүйнөлүк алдыңкы чектин деңгээлиндеги же андан ашкан илимий натыйжа алууга, илимий-техникалык прогресстин коомдун социалдык-экономикалык жана ру-

хий өнүгүүсүн тездетүү, ошондой эле эл аралык илимий кызматташтыктын натыйжалуулугун арттыруу боюнча сунуштарды иштеп чыгууга жоопкер. Кыргыз ССР илимдер академиясынын бөлүмү жүргүзгөн иши жөнүндө Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушуна жана Президиумуна отчет берет.

38. Кыргыз ССР илимдер академиясынын бөлүмүнүн жогорку органы — тийиштүү бөлүм боюнча Илимдер академиясынын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрүнөн турган бөлүмдүн Жалпы чогулушу.

Бөлүмдүн жалпы чогулушу:

а) негизги багыттарды аныктап, тийиштүү тармагын өнүктүрүү менен пландоонун, илимизилдөөлөрдүн натыйжаларын практикага киргизүүнүн ири маселелерин чечет;

б) Кыргыз ССР ИАнын мекемелерин, тармактык институттарды жана республиканын жогорку окуу жайлары менен кошо бөлүмдүн профили боюнча координациялык иш-аракеттин принциптүү милдеттери менен негизги багыттарын аныктайт;

в) бөлүмдөгү мекемелердин эл аралык кызматташтыгынын негизги багыттарын талкуулайт;

г) бөлүмдүн иши жөнүндө отчет угуп, бекитет;

д) бөлүмдүн бюросун: академик-секретарды, академик-секретардын орун басарларын (академик секретардын илимий-уюштуруу маселелери боюнча орун басарынан башкасын), бюро мүчөлөрүн шайлайт;

е) Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлүгүнө жана корреспондент-мүчөлүгүнө кандидаттарды шайлайт;

ж) Кыргыз ССР ИАнын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрүнүн өтүнүчү боюнча бөлүмдүн жалпы чогулушунун макулдугу менен аларды бөлүмдүн мүчөлүгүнө кабыл алат;

з) бөлүм тейлеген илим тармактары боюнча институттардын директорлорун шайлап, аларды Кыргыз ССР ИАнын Жалпы чогулушунун бекитүүсүнө коёт.

Бөлүмдүн Жалпы чогулушу Кыргыз ССР ИАнын бөлүмүнө тиешелүү башка маселелерди да карайт.

39. Бөлүмдүн ишин бөлүмдүн Жалпы чогулуштарынын аралыгында бөлүмдүн акаде-

мик-секретары башында турган бөлүмдүн бюросу жетектейт.

Бөлүмдүн академик-секретары бөлүмдүн Жалпы чогулушунда Академиянын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрү тарабынан беш жылга шайланып, Кыргыз ССР ИАнын Жалпы чогулушу бекитет.

Академик-секретардын орун басарлары менен бюро мүчөлөрүн бөлүмдүн Жалпы чогулушу бөлүмдүн мүчөлөрүнөн беш жылга шайлап, Илимдер академиясынын Президиуму бекитет.

Шайлоодо системалуу түрдө жаңылантып туруу, жетекчиликтин уланмалуулук принциби сакталат.

Академик-секретардын илимий-уюштуруу маселелери боюнча орун басарлыгына Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму бөлүмдүн бюросу көрсөткөн Кыргыз ССР илимдер академиясынын мүчөсүн же илимдин докторун дайындап, ал бөлүмдүн бюро мүчөсүнүн укугуна ээ болот.

Бөлүмдүн окумуштуу секретарлыгына бөлүмдүн академик-секретары көрсөткөн илимдин докторун же кандидатын Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму дайындап, ал бөлүмдүн бюро мүчөсүнүн укугуна ээ.

Бөлүмдүн бюросунун ишине кеңеш берүүчү добуш менен бөлүмдүн башка мүчөлөрү, ошондой эле Кыргыз ССР илимдер академиясынын мүчөсү болбосо да бөлүмгө кирген илимий мекемелердин директорлору катыша алат.

40. Бөлүмдүн бюросунун функциясы менен укуктары Кыргыз ССР илимдер академиясынын Бөлүм жөнүндө жобосу менен аныкталат.

41. Бөлүмдүн академик-секретары бөлүмдүн компетенциясына берилген маселелер боюнча Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиумунун заседаниесинде доклад жасайт, бөлүмдүн чогулуштарында председателдик кылат жана жүргүзгөн иштери жөнүндө Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму менен Жалпы чогулушуна отчет берет.

42. Бөлүмдүн Жалпы чогулушунда чечүүчү добушка ушул бөлүмдөгү Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрү ээ (ушул Уставда көрсөтүлгөн өзгөчө учурлардан башка мезгилде).

Кыргыз ССР илимдер академиясынын бир эле убакта эки же андан көп бөлүмдүн мүчөсү болгон анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрү Кыргыз ССР илимдер акаде-

миясындагы шайлоолордо бир гана бөлүмдө чечүүчү добуш укугуна ээ.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөлөрү менен корреспондент-мүчөлөрү кайсы бөлүмдө турганына карабастан каалаган бөлүмдүн Жалпы чогулушуна катыша алат.

Кыргыз ССР ИАнын институттарынын Кыргыз ССР илимдер академиясынын анык мүчөсү же корреспондент-мүчөсү болбогон директорлору тийиштүү бөлүмдүн Жалпы чогулушуна кеңеш берүүчү добуш укугу менен катышат.

43. Бөлүмдүн Жалпы чогулушу заседаниеге ошол бөлүмдүн мүчөлөрүнүн жарымынан көбү катышса, чечим кабыл алууга укуктуу.

Бөлүмдүн Жалпы чогулушунда каралган маселелер чечүүчү добушка ээ болуп катышкандардын жөнөкөй көпчүлүк добушу менен чечилет (ушул Уставда көрсөтүлгөн, чечим кабыл алыш үчүн добуштун 2/3ден көпчүлүгү талап кылынган учурдан башка мезгилде).

44. Кыргыз ССР илимдер академиясынын бөлүмү жөнүндөгү Жобо Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушунда бекитилет.

Ал Жобонун негизинде ишинин өзгөчөлүктөрү эске алынып, Кыргыз ССР илимдер ака-

демиясынын ар бир бөлүмүнүн жобосу иштелип чыгат да, аларды Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму бекитет.

VIII. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН ИЛИМ-ИЗИЛДӨӨ МЕКЕМЕЛЕРИ

45. Кыргыз ССР илимдер академиясынын илим изилдөө ишмердигиндеги негизги звено илим-изилдөө институту болуп эсептелет.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын илим-изилдөө институттары:

а) Академиянын Президиумунун алдында;
б) Академиянын бөлүмдөрүнүн составында болот.

46. Кыргыз ССР илимдер академиясынын илим-изилдөө институтунун башында институттун директору турат.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын институтунун директору СССР илимдер академиясы менен макулдашып, Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушунда жашыруун добуш берүү аркылуу, жөнөкөй көпчүлүк добуш менен 5 жылдык мөөнөткө шайланат.

Кыргыз ССР илимдер академиясынын Президиуму Кыргыз ССР ИАнын институтунун директорун мөөнөтүнөн мурда кызматынан бошотууга укуктуу.

47. Институттарда СССР Министрлер Советинин Жогорку аттестациялык комиссиясынын уруксаты менен илимий даражаларды алыш үчүн диссертация жактоо боюнча атайын совет уюштурууга болот.

48. Кыргыз ССР илимдер академиясынын илим-изилдөө институттары Академиянын Жалпы чогулушу бекиткен Уставынын негизинде иш алып барат.

IX. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН ӨЗГӨЧӨ УКУКТАРЫ

49. Кыргыз ССР илимдер академиясы өзүнүн архивинде илимпоздордун, адабият, маданият жана искусство ишмерлеринин илим жана анын тарыхы үчүн баалуу болгон кол жазмаларын, ошондой эле илимдер академиясынын мекемелеринин архивдик материалдарын ж. б. материалдарды сактоого укугу бар.

50. Кыргыз ССР илимдер академиясы СССРдин жана союздаш республикалардын илимий мекемелери, жогорку окуу жайлары

жана китепканалары, ошондой эле башка өлкөлөрдүн мекемелеринин китепканалары менен басылмаларды алмашууга укуктуу.

51. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Жалпы чогулушу, Илимдер академиясынын Президиуму, илим-изилдөө институттары жана Илимдер академиясынын аларга теңештирилген башка илимий мекемелеринин Кыргыз ССРинин Мамлекеттик герби түшүрүлгөн жана кыргыз, орус тилдеринде тийиштүү мекеменин аты жазылган мөөрү болот.

X. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН УСТАВЫН ӨЗГӨРТҮҮ ТАРТИБИ

52. Кыргыз ССР илимдер академиясынын Уставын өзгөртүү Илимдер академиясынын Жалпы чогулушунун Кыргыз ССР ИАнын бардык анык мүчөлөрүнүн 2/3ден кем эмес көпчүлүк добушу менен кабыл алынган чечиминин негизинде жүргүзүлөт.

УСТАВ
АКАДЕМИИ НАУК
КИРГИЗСКОЙ ССР

Одобен Постановлением ЦК Компартии Киргизии и Совета Министров Киргизской ССР от 29 мая 1969 г., № 303.

Изменения и дополнения приняты на Общем собрании АН Киргизской ССР 28 апреля 1987 г.

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Академия наук Киргизской Советской Социалистической Республики является высшим научным учреждением Киргизской ССР, объединяющим в качестве своих членов наиболее выдающихся ученых республики — граждан СССР.

Академия наук Киргизской ССР подчинена непосредственно Совету Министров Киргизской ССР. Научное руководство деятельностью Академии наук Киргизской ССР осуществляется Президиумом Академии наук СССР.

2. Академия наук Киргизской ССР имеет своей целью:

развитие исследований по ведущим направлениям естественных, технических и общественных наук;

осуществление перспективных исследований

по важнейшим проблемам научно-технического и социального прогресса;

решение научных задач, способствующих наиболее успешному развитию производительных сил Киргизской ССР;

выявление новых возможностей научно-технического и социального прогресса и подготовку рекомендаций для их использования в народном хозяйстве.

Академия наук Киргизской ССР своими научными исследованиями и всей своей деятельностью активно участвует в построении коммунистического общества в СССР и помогает делу укрепления мира во всем мире.

3. Академия наук Киргизской ССР осуществляет общее научное руководство исследованиями по важнейшим проблемам естественных и общественных наук, выполняемыми научными учреждениями Академии и высшими учебными заведениями Киргизской Советской Социалистической Республики; определяет в соответствии с основными направлениями научных исследований, устанавливаемыми Академией наук СССР, тематику научно-исследовательских работ в области естест-

венных и общественных наук и осуществляет их координацию в Киргизской ССР.

4. Для выполнения своих задач Академия наук Киргизской ССР:

а) осуществляет в своих учреждениях разработку ведущих научных проблем в соответствии с основными направлениями научных исследований в области естественных, технических и общественных наук и государственными планами экономического и социального развития СССР и Киргизской ССР;

б) содействует эффективному использованию научных, научно-технических и культурных достижений в практике коммунистического строительства в СССР;

в) в установленном порядке разрабатывает и представляет проекты планов научно-исследовательских работ АН Киргизской ССР;

г) осуществляет контроль за развитием научных исследований в области естественных и общественных наук в республике;

д) определяет по согласованию с Академией наук СССР направление работ научно-исследовательских учреждений Академии наук Киргизской ССР;

е) организует научные советы по важнейшим проблемам в области естественных и общественных наук, а также научные советы по региональным проблемам;

ж) осуществляет подготовку научных кадров и ведет работу по повышению квалификации научных сотрудников;

з) выполняет поручения руководящих органов по проведению научных экспертиз и консультаций;

и) публикует результаты научных исследований научных учреждений и членов Академии, а также других ученых, представляющих в Академию свои труды;

к) содействует пропаганде достижений науки и распространению научных знаний.

5. Академия наук Киргизской ССР и ее учреждения проводят свою работу по плану, разрабатываемому Академией в соответствии с государственными планами экономического и социального развития СССР и Киргизской ССР и основными научными направлениями в области естественных и общественных наук, определяемыми АН СССР, и утверждаемому Президиумом АН Киргизской ССР.

6. Академия наук Киргизской ССР имеет в своем составе отделения, объединяющие чле-

нов Академии по соответствующим областям и направлениям науки:

Отделение физико-технических и математических наук;

Отделение химико-технологических и биологических наук;

Отделение общественных наук.

7. Академия наук имеет научно-исследовательские институты, отделы, лаборатории, станции, библиотеки, Ботанический сад, экспериментальные базы, полигоны, научно-исследовательские экспедиции и другие научные, а также научно-вспомогательные учреждения, предприятия и организации.

При Академии наук Киргизской ССР состоят проблемные научные советы, научные общества или отделения всесоюзных обществ, организуемые в установленном порядке.

8. Академия наук Киргизской ССР созывает научные сессии, съезды, конференции и совещания для обсуждения научных проблем, а также вопросов координации научно-исследовательских работ по естественным и общественным наукам в республике.

9. Академия наук Киргизской ССР осуществляет научные связи с научно-исследовательскими учреждениями республики и СССР, ми-

нистерствами, ведомствами, государственными комитетами, предприятиями, научными и научно-техническими обществами.

Академия наук Киргизской ССР работает в тесном контакте с научно-исследовательскими институтами Академии наук СССР и академиями наук союзных республик, а также устанавливает и развивает связи с научными учреждениями социалистических стран, участвует в международных научных конгрессах, конференциях, симпозиумах.

Академия наук Киргизской ССР учреждает и присуждает премии имени выдающихся ученых за крупные научные труды, научные открытия и изобретения.

10. Академия наук Киргизской ССР имеет право юридического лица. Смета Академии наук включается в государственный бюджет Киргизской ССР.

II. СОСТАВ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

11. В состав Академии наук Киргизской ССР входят почетные академики, действительные члены (академики) и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР.

12. Действительными членами (академиками) Академии наук Киргизской ССР избираются ученые, обогатившие науку трудами большого научного значения.

13. Членами-корреспондентами Академии наук Киргизской ССР избираются ученые, обогатившие науку крупными научными трудами.

14. Общее число действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР определяется Советом Министров Киргизской ССР по представлению Академии наук Киргизской ССР, согласованному с Академией наук СССР.

III. ПОРЯДОК ВЫБОРОВ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЧЛЕНОВ (АКАДЕМИКОВ) И ЧЛЕНОВ-КОРРЕСПОНДЕНТОВ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

15. Выборы действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР производятся не реже одного раза в три года и назначаются Президиумом Академии наук Киргизской ССР по согласованию с Президиумом АН СССР в пределах имеющихся вакансий или в случае установления

Советом Министров Киргизской ССР новых вакансий. Открытие вакансий по специальностям согласовывается с Президиумом АН СССР.

Время проведения выборов определяет Президиум Академии наук Киргизской ССР.

16. Сообщение Президиума Академии наук Киргизской ССР о проведении выборов действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР публикуется в республиканской печати не позднее чем за два месяца до проведения выборов.

17. Действительным членам и членам-корреспондентам Академии наук Киргизской ССР, научным учреждениям и высшим учебным заведениям, государственным и общественным организациям предоставляется право выдвигать кандидатов в действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР по указанным в публикации специальностям. Выдвижение кандидатов научными учреждениями, высшими учебными заведениями, государственными и общественными организациями производится на заседаниях ученых и научно-технических советов, коллегий или президиумов путем тайного голосования простым большинством голосов.

Имена кандидатов в действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР с соответствующей мотивировкой письменно сообщаются в Академию наук Киргизской ССР в течение одного месяца со дня публикации.

Имена выдвинутых и зарегистрированных кандидатов в действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР публикуются в республиканской печати не позднее чем за месяц до выборов, результаты выборов публикуются в печати.

18. Выборы действительных членов и членов-корреспондентов АН Киргизской ССР производятся на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР тайным голосованием из числа кандидатов, избранных Общим собранием соответствующего отделения АН Киргизской ССР.

При обсуждении кандидатов, выдвинутых для избрания в действительные члены АН Киргизской ССР и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР, учитываются рекомендации Бюро отделений Академии наук СССР.

Кандидатуры, выдвинутые для избрания в действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР, обсуждаются на Общем собрании соответствующего

отделения Академии наук Киргизской ССР и принимаются тайным голосованием простым большинством голосов действительных членов и членов-корреспондентов отделения, участвующих в Общем собрании отделения.

На Общем собрании отделения при выборах кандидатов в действительные члены право решающего голоса имеют действительные члены АН Киргизской ССР, состоящие в данном отделении.

При выборах кандидатов в члены-корреспонденты АН Киргизской ССР право решающего голоса на Общем собрании отделения имеют действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР, состоящие в данном отделении.

Право решающего голоса на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР при избрании действительных членов Академии наук Киргизской ССР имеют действительные члены АН Киргизской ССР, а при избрании членов-корреспондентов АН Киргизской ССР право решающего голоса имеют действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР.

Общее собрание Академии наук Киргизской ССР правомочно проводить выборы действи-

тельных членов АН Киргизской ССР, если на заседании присутствует не менее 2/3 списочного состава действительных членов АН Киргизской ССР, а выборы членов-корреспондентов АН Киргизской ССР — если на заседании присутствует не менее 2/3 списочного состава действительных членов и членов-корреспондентов АН Киргизской ССР.

При выборах действительных членов избранными считаются лица, получившие не менее 2/3 голосов списочного состава действительных членов АН Киргизской ССР.

При выборах членов-корреспондентов избранными считаются лица, получившие не менее 2/3 голосов списочного состава действительных членов и членов-корреспондентов АН Киргизской ССР.

В списочный состав Академии наук не включаются действительные члены и члены-корреспонденты, находящиеся во время проведения выборов в заграничных командировках, живущие за пределами республики и не имеющие возможности присутствовать на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР, а также действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР, состоя-

ние здоровья которых исключает возможность участия в заседаниях и голосовании.

IV. ОБЯЗАННОСТИ И ПРАВА ДЕЙСТВИТЕЛЬНЫХ ЧЛЕНОВ И ЧЛЕНОВ-КОРРЕСПОНДЕНТОВ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

19. Главная обязанность действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР состоит в том, чтобы обогащать науку новыми достижениями и открытиями путем лично осуществляемых научных исследований, организации коллективной разработки ведущих научных проблем и научного руководства этой разработкой.

Действительные члены и члены-корреспонденты имеют право на предоставление им Президиумом Академии наук Киргизской ССР условий, необходимых для проведения лично осуществляемых ими по решению соответствующего отделения и Президиума Академии наук Киргизской ССР научных работ.

Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР активно содействуют внедрению достижений науки в народное хозяйство и использованию их

в культурном строительстве, ведут работу по подготовке и повышению квалификации научных кадров и обязаны выполнять поручения Президиума Академии наук Киргизской ССР и соответствующего отделения.

Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР участвуют в работе Общего собрания Академии наук Киргизской ССР и в работе соответствующего отделения.

20. Каждый действительный член и член-корреспондент Академии наук Киргизской ССР является членом одного из отделений Академии наук в соответствии со своей научной специальностью.

21. Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР ежегодно представляют в соответствующие отделения Академии наук отчеты о своей деятельности.

22. Члены Академии наук Киргизской ССР имеют право вносить на рассмотрение Президиума Академии наук и Бюро отделения научные и научно-организационные вопросы, а также через Президиум Академии и Бюро отделения вносить такие вопросы на обсуждение

Общего собрания Академии и Общего собрания отделения.

Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР имеют право замещать вакантные должности заведующих научными отделами, лабораториями, секторами, а также должности главных, ведущих и старших научных сотрудников в научных учреждениях АН Киргизской ССР без конкурса.

23. Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР могут быть лишены своего звания по постановлению Общего собрания Академии наук Киргизской ССР, если деятельность их направлена во вред Союзу ССР.

При исключении действительного члена и члена-корреспондента Академии наук Киргизской ССР действует порядок голосования, предусмотренный при выборах.

Академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР в случае утраты ими гражданства СССР выбывают из состава членов Академии наук Киргизской ССР.

V. ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ
АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

24. Высшим органом Академии наук Киргизской ССР является Общее собрание, состоящее из действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР. Общее собрание считается правомочным, если на нем присутствует 2/3 списочного состава действительных членов Академии наук Киргизской ССР.

25. Общее собрание Академии наук Киргизской ССР обсуждает и определяет направления научных исследований в области естественных и общественных наук в республике, решает организационные вопросы деятельности Академии, ежегодно заслушивает и утверждает отчетные доклады Президиума, отделений и других учреждений Академии, а также ее членов; обсуждает проблемы научного и научно-организационного характера; избирает действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР и Президиум Академии наук; избирает директоров научно-исследовательских учреждений Академии.

26. Сессии Общего собрания Академии наук Киргизской ССР созываются по мере надоб-

ности, но не реже двух раз в год. Годичные собрания Академии наук созываются в первом квартале года.

Каждый член Академии наук, желающий внести какой-нибудь вопрос на обсуждение Общего собрания, должен заблаговременно известить Президиум Академии наук в письменном виде.

27. Правом решающего голоса на Общем собрании Академии пользуются действительные члены Академии наук Киргизской ССР.

Члены-корреспонденты Академии и руководители научных учреждений пользуются правом совещательного голоса.

28. Общее собрание Академии наук правомочно принимать решения, если на заседании присутствует 3/5 от общего числа действительных членов Академии наук Киргизской ССР.

Вопросы на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР решаются простым большинством голосов присутствующих лиц, имеющих право решающего голоса, за исключением тех случаев, когда, согласно настоящему Уставу, для принятия решений требуется большинство не менее 2/3 голосов.

Все персональные вопросы решаются Общим собранием Академии наук тайным голосованием.

VI. ПРЕЗИДИУМ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

29. Президиум Академии наук Киргизской ССР образуется в составе президента, вице-президентов, главного ученого секретаря Президиума, академиков-секретарей отделений и других членов Президиума в числе, определяемом Общим собранием Академии наук Киргизской ССР.

Президент Академии наук избирается Общим собранием Академии наук из числа действительных членов на пять лет.

Вице-президенты Академии наук Киргизской ССР, главный ученый секретарь Президиума и другие члены Президиума избираются Общим собранием Академии из числа действительных членов и членов-корреспондентов на пять лет.

Академики-секретари отделений избираются общими собраниями отделений Академии наук тайным голосованием из числа действитель-

ных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР на пять лет и утверждаются Общим собранием Академии наук Киргизской ССР.

Выборы президента, вице-президентов, главного ученого секретаря Президиума и других членов Президиума, утверждение академиков-секретарей отделений производятся тайным голосованием простым большинством голосов.

Выборы всего состава Президиума производятся одновременно один раз в пять лет.

При каждом переизбрании Президиум представляет Общему собранию Академии наук Киргизской ССР отчет о своей деятельности за прошедший пятилетний период.

При выборах Президиума соблюдается принцип систематического обновления его состава и преемственности руководства.

Распределение обязанностей между президентом, вице-президентами, главным ученым секретарем и другими членами Президиума устанавливается Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

30. Президиум Академии наук Киргизской ССР осуществляет решения Общего собрания Академии наук и в период между сессиями

Общего собрания руководит всей деятельностью Академии.

Во всей своей деятельности Президиум Академии наук Киргизской ССР подотчетен Общему собранию Академии наук Киргизской ССР. Президиум докладывает Общему собранию о важнейших решениях, принятых им в период между сессиями Общего собрания.

Общее собрание Академии может большинством в 2/3 голосов общего (списочного, см. п. 18) числа действительных членов Академии наук Киргизской ССР досрочно освободить отдельных членов Президиума Академии наук и избрать вместо выбывших новых членов на оставшийся срок до очередных выборов Президиума Академии.

Решение о досрочном освобождении отдельных членов Президиума принимается Общим собранием АН Киргизской ССР тайным голосованием; выборы новых членов Президиума производятся в соответствии с настоящим Уставом Академии.

31. Президиум Академии наук Киргизской ССР:

а) созывает сессии Общего собрания Академии наук Киргизской ССР;

б) основывает в установленном законом порядке научно-исследовательские и научно-вспомогательные учреждения и предприятия, необходимые для выполнения Академией наук ее задач, и утверждает положения об этих учреждениях и предприятиях;

организует секции научных советов по важнейшим комплексным проблемам естественных и общественных наук, научные советы по региональным проблемам, а также комитеты и комиссии;

в) созывает научные съезды, конференции и совещания, организует исследовательские экспедиции;

г) утверждает план изданий Академии наук и контролирует выполнение этого плана;

д) представляет на обсуждение и утверждение Общего собрания Академии наук годовые отчеты о деятельности Академии и Президиума АН Киргизской ССР;

определяет по согласованию с Академией наук СССР направление работ и специализацию научно-исследовательских учреждений Академии наук Киргизской ССР;

осуществляет научные связи с академиями наук союзных республик и другими научными учреждениями СССР;

осуществляет в установленном порядке международные связи Академии наук Киргизской ССР;

е) руководит подготовкой научных кадров и повышением квалификации научных сотрудников Академии;

ж) принимает меры по обеспечению использования результатов научно-исследовательских работ в народном хозяйстве и культурном строительстве;

з) присуждает премии за научные труды, имеющие большое значение для развития народного хозяйства и культуры Киргизской ССР.

32. Президиум Академии наук Киргизской ССР утверждает в должностях: руководителей учреждений в системе Академии наук (за исключением директоров институтов), главных редакторов и состав редакционных коллегий научных журналов АН Киргизской ССР.

33. Президиум Академии наук Киргизской ССР является главным распорядителем кредитов Академии наук. Он утверждает годовую смету Академии, распределяет в соответствии с планом научно-исследовательских работ отпускаемые правительством ассигнования между отделениями и учреждениями, не входящи-

ми в них, и контролирует правильность расходования средств.

34. Президиум Академии наук Киргизской ССР осуществляет контроль за соблюдением Устава Академии наук Киргизской ССР всеми учреждениями и должностными лицами Академии.

35. При Президиуме Академии наук Киргизской ССР состоят:

а) Совет по координации научно-исследовательских работ;

б) научно-исследовательские институты и другие научные учреждения;

в) Комиссия по изучению производительных сил и природных ресурсов республики на правах научного учреждения академии;

г) Редакционно-издательский совет;

д) издательство «Илим»;

е) Центральная научная библиотека;

ж) Библиотечный совет;

з) Архив;

и) проблемные научные советы, комитеты, комиссии, научные общества;

к) Терминологическая комиссия;

л) предприятия и организации, действующие на началах хозяйственного расчета.

36. Президиум Академии наук Киргизской ССР имеет служебный аппарат, действующий на основе положений о нем, утверждаемых Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

VII. ОТДЕЛЕНИЯ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

37. Отделение Академии наук Киргизской ССР является основным научным и научно-организационным центром, объединяющим в Академии наук ученых одной или нескольких отраслей науки.

Отделение Академии наук Киргизской ССР несет ответственность за развитие фундаментальных исследований в соответствующей области науки в республике, состояние исследований в научных учреждениях отделения, получение научных результатов, находящихся на уровне мировых достижений или превосходящих их, за разработку предложений по ускорению научно-технического прогресса, социально-экономического и духовного развития общества, а также за эффективность международного научного сотрудничества. Отделение Академии наук Киргизской ССР отчиты-

вается о своей работе перед Общим собранием и Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

38. Высшим органом отделения Академии наук Киргизской ССР является Общее собрание отделения, состоящее из действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук по данному отделению.

Общее собрание отделения:

а) определяет основные направления и решает принципиальные вопросы развития и планирования соответствующей области науки, внедрения результатов научных исследований в практику;

б) определяет задачи и основные направления координационной деятельности по профилю отделения, включая учреждения АН Киргизской ССР, отраслевые институты и вузы республики;

в) обсуждает основные направления международного научного сотрудничества учреждений отделения;

г) заслушивает и утверждает отчет о работе отделения;

д) избирает бюро отделения: академик-секретаря, заместителей академика-секретаря (кроме заместителя академика-секретаря по

научно-организационным вопросам), членом бюро;

е) избирает кандидатов в действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР;

ж) по просьбе действительных членов и членов-корреспондентов АН Киргизской ССР принимает их в члены своего отделения при условии согласия Общего собрания отделения, в котором они состоят членами;

з) избирает директоров институтов по областям наук, отнесенных к ведению отделения, с последующим представлением их на утверждение Общего собрания АН Киргизской ССР.

Общее собрание отделения может рассматривать и другие вопросы, отнесенные к ведению отделения АН Киргизской ССР.

39. Работой отделения в период между сессиями Общего собрания отделения руководит бюро отделения, возглавляемое академиком-секретарем отделения.

Академик-секретарь отделения избирается Общим собранием отделения тайным голосованием из числа действительных членов или членов-корреспондентов Академии на пять лет и утверждается Общим собранием АН Киргизской ССР.

Заместители академика-секретаря и члены бюро избираются Общим собранием отделения одновременно из числа членов отделения тайным голосованием на пять лет и утверждаются Президиумом Академии наук.

При выборах соблюдается принцип систематического обновления и преемственности руководства.

Заместитель академика-секретаря по научно-организационным вопросам назначается Президиумом АН Киргизской ССР по представлению бюро отделения из числа членов Академии наук Киргизской ССР или докторов наук и имеет права члена бюро отделения.

Ученый секретарь отделения назначается по представлению академика-секретаря отделения Президиумом Академии наук Киргизской ССР из числа докторов или кандидатов наук и имеет права члена бюро отделения.

В работе бюро отделения могут принимать участие с правом совещательного голоса другие члены данного отделения, а также не являющиеся членами Академии наук Киргизской ССР директора научных учреждений, входящие в отделение.

40. Функции и полномочия бюро отделения определяются Положением об отделении Академии наук Киргизской ССР.

41. Академик-секретарь отделения является докладчиком на заседании Президиума Академии наук Киргизской ССР по вопросам, отнесенным к компетенции отделения, председательствует на собраниях отделения и в своих действиях подотчетен Общему собранию и Президиуму Академии наук Киргизской ССР.

42. Право решающего голоса на Общем собрании отделения имеют действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР по данному отделению, за исключением особых случаев, предусмотренных настоящим Уставом.

Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР, состоящие одновременно в двух или более отделениях, при выборах в Академию наук Киргизской ССР пользуются правом решающего голоса только в одном отделении.

Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР независимо от того, в каком отделении они состоят, могут принимать участие в работе Общего собрания любого отделения.

Директора институтов Академии наук Киргизской ССР, если они не являются действительными

членами или членами-корреспондентами Академии наук Киргизской ССР, принимают участие в Общем собрании соответствующего отделения с правом совещательного голоса.

43. Общее собрание отделения правомочно принимать решения, если на заседании присутствует простое большинство членов отделения АН Киргизской ССР.

Вопросы на Общем собрании отделения решаются простым большинством голосов присутствующих, имеющих право решающего голоса, за исключением случаев, когда, согласно настоящему Уставу, для принятия решения требуется большинство не менее 2/3 голосов.

44. Положение об отделении Академии наук Киргизской ССР утверждается Общим собранием Академии наук Киргизской ССР.

На основании этого Положения могут разрабатываться положения о каждом отделении Академии наук Киргизской ССР с учетом конкретных особенностей их деятельности, утверждаемые Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

**VIII. НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЕ
УЧРЕЖДЕНИЯ
АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР**

45. Основным звеном научно-исследовательской деятельности Академии наук Киргизской ССР является научно-исследовательский институт.

Научно-исследовательские институты Академии наук Киргизской ССР состоят:

- а) при Президиуме Академии;
- б) в составе отделений Академии.

46. Во главе научно-исследовательского института Академии наук Киргизской ССР стоит директор института.

Директор института Академии наук Киргизской ССР избирается по согласованию с Академией наук СССР тайным голосованием простым большинством голосов на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР из числа ведущих ученых сроком на пять лет.

Президиум Академии наук Киргизской ССР имеет право освободить от должности директора института АН Киргизской ССР досрочно.

47. В институтах с разрешения Высшей аттестационной комиссии Совета Министров

СССР могут быть учреждены специализированные советы по защите диссертаций на соискание ученых степеней.

48. Научно-исследовательские институты Академии наук Киргизской ССР действуют на основе Устава научно-исследовательского института Академии наук, утверждаемого Общим собранием Академии.

**IX. ОСОБЫЕ ПРАВА
АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР**

49. Академия наук Киргизской ССР имеет право хранить в своем архиве рукописи ученых, деятелей литературы, культуры и искусства, а также архивные материалы учреждений Академии наук и другие материалы, представляющие ценность для науки и ее истории.

50. Академия наук Киргизской ССР имеет право обмена печатными изданиями с научными учреждениями, высшими учебными заведениями и библиотеками СССР и союзных республик, а также с библиотеками учреждений других стран.

51. Общее собрание Академии наук Киргизской ССР, Президиум Академии наук, научно-исследовательские институты и другие при-

равненные к ним научные учреждения Академии наук имеют печати с изображением Государственного герба Киргизской ССР и с обозначением наименования соответствующего учреждения на киргизском и русском языках.

Х. ПОРЯДОК ИЗМЕНЕНИЯ УСТАВА АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

52. Изменение Устава Академии наук Киргизской ССР производится по решению Общего собрания Академии наук, принятому большинством не менее 2/3 голосов общего числа действительных членов Академии наук Киргизской ССР.

Подписано к печати 15.06.87

Д — 00601. Формат 84×108^{1/64}.

Объем 2,12 усл. п. л. Заказ 156.

Тираж 350 экз. Бесплатно.

Типография Академии наук Киргизской ССР
720001, Фрунзе, ул. Пушкина 144.

